

SAMOBORSKI LIST

God. XXI.

U Samoboru, 15. studenoga 1925.

Br. 22

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA za cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i traživo u Samoboru

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rokopis se ne vraća.

Biskup Dr. Josip Lang.

(Njegovoj svetoj uspomeni na godišnjicu smrti.)

Ime sveto, nezaboravno i ne zbrisivo u povijesti crkve katoličke i naroda hrvatskoga. — Uzorni život i mnoga velika dobra djela njegova postavila ga na ovo časno mjesto.

Zato je i pravo i dužnost, da se ga u svakoj prigodi i dovijeka spominje, te da mu se sačuva trajni sveti spomen. — On je to potpuno zavrijedilo.

Povijest naša ne bilježi od pamtivijeka čovjeka koji bi se odlikovao tolikim vrlinama i krijepostima kao on. — O životu njegovu mogle bi se napisati čitave knjige. — pa makar su ve! i iznesene bile nekoje crtice iz života njegova, one se rado ponavljaju i ne smiju se zaboraviti.

Cij li život bio mu je borba, vježba i nastojanje oko savršenstva u vrlinama i krijepostima. Njegovo sveto zvanje svećeničko, koje si je još kao dječak odabrao, pitalo ga je osobito na to, da bude pravi i potpuni apostol Kristov, te da život svoj praktično provede u potpunoj harmoniji sa naukom Kristovom.

Svim žrtom srca i duše svoje, ušao je u sveti stališ da koristi dušama stada svoga i naroda svoga, iz kojega je niko, a napokon, da koristi i duši svojoj.

Prostrajmo ga u kratko samo u nekojima vrlinama i krijepostima. Kao svećenik radio je gorljivo neumorno i ustrajno u vinogradu Gospodnjem. — dapače i preko svojih fizičkih sila, što je jamačno bilo posljedicom, da nas je prerano ostavio.

U svome nastojanju oko savršenstva u krijepostima, postavio se na pivo mjesto krijeposti, i u ovoj krijeposti zadavalo je svakoga, tko ga je poznao — svo-

jom krokošću i blagošću. Za ilustraciju evo samo jedan primjer:

Kada se je radilo, da bude postavljen na čast biskupsku, molio je svoje poglavare, da ga mimoidju, jer se osjeća nezaslužnim i nedoraslim za ovo časno mjesto. No odlučujuć faktor nije bio uvažiti njegove molbe. Cijela njegova vanjština bila je divni izražaj iskrene i nepalvorene njegove nutrine.

Drugu osobito važnu krijepost — čistoću srca, njegovao je poput nježnog ljljana i čuvao kao zjenicu oka svoga, te je i u ovoj krijeposti bio divnim uzorom stališu svome.

Svete čine zvanja svoga, obavljao je vanrednom točnošću i svetom pobožnošću tako, da je osvojio svakoga, koji ga je razumio i razumjeti htjeo.

Kao bivši učitelj i profesor, nadaren velikim umom, a stečenim znanjem, a uz to snabdjeven vrsnom pedagoškom spremom u kojoj se je isticala osobita ljubav i blagost spram povjerene mu mladeži — osvojio je srca njezina, te je i u ovom svom radu postigao odličnih uspjeha.

Njegovo srce bilo je prepuno ljubavi spram bližnjega, i nije se obazirao tko od njega traži pomoć. On je takovu dijel'o svima i svakomu, bez razlike vjere i narodnosti. Sve bi dao što bi imao, dapače i od onoga, što je sam nužno trebao. Nije on pomagao samo one, koji su ga molili za pomoć materijalnu, već je i sam tražio bijedne i oskudne, da im pomogne. A kolikima je pružio i pomoć moralnu. Poduzimao je korake i za one, koji su potrebni biti zagovora i preporuke njegove. Jednom riječju pomagao je, gdje je samo mogao. Za to i jest na glas smrti njegove, zaplakala mnoga sirotinja — zaplakalo je mnogo katolčko i hrvatsko srce.

A što da velimo o njegovu rodoljublju? Čovjek, kojega su resile sve vrline, nije ni-

pak više njih skopa (samo ih ne sme bit na par) na ono mjesto i nek kopa, al mora čisto tiho bit. K malu budu k nemu dohajali sakojački strah, koji ga skušavaju je i bu koju reč rekel. Ako pregovori reč, prepadeju novci sto klatirof gliboko.

Novci ne cveteju navek, z jednakem plame tom. To je tak, kakvi su novci: ako su zlati, cveteju s plavem, plamenom, ako su srebrni, onda srebrnastem plamenu ako su pak kulerni, onda je plamen više muten. Odo ima pri sebi blagoslovieno čielo ili kroha, pak ga onaj čas, položi na onaj plamen onda novci ostaneju takl gore pri kraju pak ih je lahko skopat: drugač pak prejdu gliboko v zemlju.

I Joso Gorupac je jemput na božične kvatre videl na Puškenici, kak novci cveteju. Čil je plavi i srebrnasti plamen.

Kakvu snagu imađu neki ljudi

Predjašnji ljudi „Prvi rod“ obijahu vrlo maleni ljudi, tako maleni, da ih je moglo dvanaest mišiti pod lepuhovim listom. Putu-

mogao biti drugo, nego vjerni i iskreni rodoljub koji je osjećao sa narodom svojim, želeći mu i čineći uvijek samo dobro, — dapače molio se Bogu za blagostanje naroda svoga.

Na sam blagdan Sviju Svetih, odaslao je zbor odabranika svojih, da dušu vjernoga sluga Njegovoga ponese u rajske visine iz ove suzne doline, — da tako poveća broj odabranika svojih.

Sveta dušo! Divni uzoru naš! Na godišnjicu blažene smrti Tvoje, zahvalno se sjećaju Tebe svi oni, koji su Te ljubili i štovali i kojima si dobro činio. Hvala Ti opetovano za sva Tvoja dobra djela, koja Ti je Gospod već naplatio. Moli se za svetu Crkvu svoju, koju si toliko ljubio, moli se za ljudski rod u svim njegovim duševnim i tjelesnim potrebama, — moli se za svoj narod hrvatski i za mladu našu novu državu.

Slava Ti! Vječna Ti bila sveta uspomena!

(Radi preobilnog gradiva u prošlom broju, uvršten je ovaj članak u ovom broju. Uredništvo).

Velika poplava u Samoboru.

Skoro neprestane kiše, a pogotovo u noći od srijede na četvrtak, kada je čitavu noć bljeskalo i grmjelo, a kiša je ljevala ko iz kabla, nabujala je Gradna tako, da je u 6 sati u jutro izašla iz korita, te poplavila tako reći čitavi Samobor. Voda je počinila ogromne štete. Odnijela je velike količine drva šumske industrije u Ljovcu, razorila željezničku prugu i mostove. Čitave trupove drva, cijepanice nosila je bujica sobom i lupala njima o obalu Gradne i mlinarske splavnice.

juš jedred sv. Petra s Isusom po svijetu prigovorio je Gospodinu, što je stvorio tako male i neugledne ljude. Ona je došao „drugi rod“. To bijahu sami gorostasi, silno veliki ljudi, ali i vrlo nespretni. I to se nije svidjelo sv. Petru, te je i opet prigovorio. Ona reče Gospodin: — Za njima doći će „treći rod“ (to smo mi), ljudi srednje visine, ljepi i spretni za sve, ali „za njih bu jaj i pomagaj!“

Coprnice. Veliju, da su to grde stare babe, al moreju bit i mlade. Ima ih i pri nas još nekuliko. One moreju pri blagu, osobito pri kravah puno naškodit, a i čoveka moreju zmantrat, ako imaju do njega oblast. Veli se da imaju oblast do onega, gdje ima obrve skupa zračane i koj se vu takvu vuru roditi i do onega imaju oblast, koji hodi pod kapčinu vode pušcat. One imaju okolo sebe za pomoć šiშიშა, mađarone (daždenjake) i kače. Pred Jurjevem loviju coprnice šiშიშა, mečeju ih v kopajnu svinam, da raj jeju i pijedu: mečeju ih i kravam v napoj, da dajeju više mleka. Po noći idu coprnice v svoje spravišče.

(Nastavit će se.)

Milen Lang:

SAMOBOR

Narodni život i običaji.

(Nastavak).

Za pčele katu da umru. Ako bi koje dijete reklo, da su pčele pokrepale, odmah ga stariji pokareju i pouče, da pčele ne krepavaju, već umiru. Ljudi ih drže, na neki način sebi ravnima: bez pčele ne može se ni misa da služi, nju nije smjeti ubiti. Pčela neće da ostane pod krovom, gdje se kune i kara. Ako tko njih od kuće prekune, odlejet će na Kiek. Tamo je sva sila mede od sikletih pčela.

Tko ne trpi mravaca, njemu će oni na grobu izgraditi svoj mravinjak. A to — vele — da učine, i gušteri i žabe.

Cvjetanje novaca. Kad se vidi po no noći plamen kak gori za žutiše, veliju, da to novci cveteju, koji su Bog zna kad zakopani. Novci cveteju na izvajnsko noć i na mlade i kvaterno petka, osobito pak na božične kvatre. Koji oče takve novce skopat, lahko to napravi. Nek ide o polnoći sam al

Svi vrtovi, polja i ostala zemljišta, koja leže uz Gradnu posve su razorena i uništena. Voda je prodrla u stanove koji leže pokraj Gradne i uništila pokućstva.

Mlinarima je voda počinila velike štete na njihovim napravama, te odnijela čitave komade zemljišta. Sreća da je voda došla ujutro pak je barma uspjelo žito i brašno koje se nalazilo u mlinovima za vremena spremiti na sigurno mjesto.

Veliku štetu trpi g. Ratko Buzina, kome je odnijela mnogo drva, koje je bilo priredjeno za izradbu daščica za kefe i dr. a oštetila mu i betonske radnje, koje izvadja za urednije radionice.

U Livadićevoj ulici izašla je Gradna na cestu te se razlila po čitavoj ulici, dvorištima, a onda se svom snagom razlila po Trgu Kralja Tomislava. Čitavi trg, kako je god širok bio je pod vodom. Voda je prodrla i u pojedine trgovine, tako u košaračku trgovinu Jakoba Komučara u visini od pol metra, u gostionicu k „Zvijezdi“, od gostionice g. Matijašića Gradna je tako bila visoka da se razlila po cesti. Gostionica g. Franje Tkalića sva je bila u vodi. Veliku mu je štetu počinila u podrumu gdje je bila visoka 1 m. Bačve s vinom — boce te ostali namještaj, sve je to plivalo na vodi. Tako je haračilo i po ostalim ulicama kao Mesničkoj, Gajevoj, Perkovićevoj it.d.

Isto su tako postradala od vode sela, koja leže uz Gradnu a pogotovo ona uz Savu.

Sve ulice i trgovi uništeni su, pa će trebati znatnih troškova da se opet uredi.

Ovom zgodom napomenut nam je, da bi bilo neophodno nužno, da trg. zastupstvo pitanje uredjenja korita Gradne i škarpe uzme u pretres.

Domaće vijesti.

Koncert „Jeki“

bit će u nedjelju dne 22. o. mj. na dan Sv. Cecilije zaštitnice glazbe. Muški i mješoviti zbor izvest će birane zborove slavenskih muzičara: F. Kolessa, St. Mokranjac, dr. A. Švab, Fr. Lučić i R. Matz. Osobita će atrakcija biti Matzov zbor: „Pri Sv. Kralju“. (I dok je srca, bit će i Kroacije). Poslije koncerta slijedi ples, kod koga će svirati iz blagonaklonosti prema „Jeki“ dobrovoljni salonski orkestar. Prijatelji pjesme dodjite, sprema Vam se lijep užitek.

Svečano zaprisegnuće vojnih obvezanika.

U utorak 3. ovog mjeseca u 4 sata poslije podne prispio je u Samobor potpukovnik g. Božović sa naredom vojske i glazbom u svrhu zaprisegnuća svih vojnih obvezanika od 20—50 godine. Na kolodvoru dočekao ih je sreski glavar g. Štambuk, načelnik Samobora g. Šošarić, dekan i župnik g. Zjajić te samoborska društva.

U srijedu zaprisegnuli su vojni obvezanici općine Samobor, sv. Martin i sv. Nedelja a u četvrtak općina Podvrh. Sam čin svečane prisege obavio je veleč. g. župnik Zjajić. A poslije prisege je održao kratki govor g. potpukovnik Božović. Prisegi pridošli su skoro svi obavezanici našeg kotara, te je obavljena svečano i u potpunom redu.

U četvrtak bio je svečani banket u Pensionu Lavica u počast izaslanicima vojske, kome su prisustvovali predstavnici svih naših ureda u kotaru, trgovinski zastupnici te izaslanici naših društava. Načelnik Šošarić nazdravio je Nj. Veličanstvu Kralju i Kraljici koje su pr. sum. pozdravili sa burnim „živili“, sreski glavar g. Štambuk nazdravio je vojsci te prisutnog predstavnika iste g. pod-

pukovnika Božovića, a g. potpukovnik nazdravilo je junačkom našim tročmenom narodu.

Spomen ploča palim junacima

Iz gradjanstva: U posljednjem broju Vašeg cijenjenog lista sjetili ste se dragih naših pokojnika, koji su za vrijeme strašnog svijetskog rata pali na bojnopolju ili su uslijed zadobivenih rana ili bolesti umrli u raznim bolnicama. Za ovo sjećanje vrlo smo Vam zahvalni. Međutim bilo bi nam neizmerno drago, kada bi se pristupilo k izvršenju davne naše želje da se ovim pokojnicima postavi spomen-ploča. U ovu je svrhu sabrana i neka svota a rado bi još doprinjeli u tu svrhu, kada bi znali da se zaista radi o izvršenju ove uspomene. Molili bi za to pozvane faktore da porade nešto u tom pogledu.

Jedna uspomena.

U nedjelju 8 o. mj posjetili su grob svog druga Vilima Nagode H. B. K. „Sokol“ i pjevačko društvo „Jug“ iz Zagreba. Pokojni je Nagode prije 4 godine, prigodom jedne koturaške utakmice tako nesretno pao, da je od zadobivenih ozljeda umro. Na grobu sjetio se je lijepim riječima pokojnika predsjednik športskog kluba „Sokol“ g. Weiller, a pjevačko je društvo „Jug“ skladno otpjevalo tužaljku. — Oko 5 sati bio je domjenak u Restauraciji „Gaj“ gdje su mnoge lijepe i značajne riječi pale, a prisustvovao mu je i zagrebački podnačelnik g. Kičelić.

Podmladak Crvenoga Krsta

U nizu odgojnih ustanova koje imaju zadatak, da podpomognu domaći i školski uzgoj, spada bez sumnje i Podmladak Crvenoga Krsta. On teži da odgoji omladinu zdravu i snažnu tijelom i duhom, da je odgoji u plemenitosti srca i duše: u međusobnom poznavanju, poimanju i pomaganju u radu na korist nevoljnih i bolesnih drugova i drugarica; u dužnostima, koje ih kasnije očekuju u društvu i složnom radu na korist naroda i otadžbine. — U ovome smislu upravilo je Ministarstvo prosvjete raspis na sve školske ustanove, da uzastojе svuda oko organizacije Podmlaka.

U školi samoborskoj prošli je mjesec organizovan Podmladak koji je izabrao svoj upravni odbor. Treći i četvrti razred biraju po pravilima razredni odbor, dok djeca prvog i drugoga godišta mogu biti samo članovi, ali nemaju pravo izbora.

Novi vozni red na samob. željeznici.

Prema novom vožnom redu polaze vlakovi od 15. studenoga ovim redom:

iz Zagreba
8⁰⁰ sati u jutro
12⁰⁰ sati o podne
14¹⁰ sati poslije podne
19⁰⁵ sati na večer

iz Samobora:
6¹⁰ sati jutrom
8⁰⁵ sati (samo na radne dane)
12¹⁰ sati o podne
17³⁰ sati na večer

Za Langovu zakladu, za pomaganje osiromašenoj djeci

darovali su putem „Samob. Lista“: Prof. Mesarić ulme Narodne Čitaonice u Petriji 100 Din. umjesto vijenca na odar pok. dra. Martina Juranovića; g. Viktor Pirnat krojač 100 Din, g. Franjo Žokalj, sreski glavar, 10 Din.

Dolazi vrijeme, kad će oskudna djeca moliti pomoć u odijelu ili u obući iz priloga za Langovu Zakladu. Stoga se upelaže na ljude imućne i dobra srca, da se sjetе škol-sirotnjaka, kako ne bi trebalo dirati u samu

glavnicu. — S druge se strane upozoruje roditelji, koji kane tražiti pomoć, da će se potpora u odijelu ili obući davati samo djeci onih roditelja, koji su zaista oskudni, te nemaju sredstava da obuju ili zaodjenu svoje dijete. Školski odbor, koji će o svakoj molbenici vijećati ne će moći uvažiti nijedne prošnje, koja ne će biti poduprta gore izloženim okolnostima.

Uništanje nasada.

Poznato je iz raznih pritužaba, da žiteljstvo razne namještaje kao i znakove postavljene u šumama za udobnost izletnika, a i sami nekoji izletnici oštećuju, dapače uništavaju nasade, planinarske namještaje, i znakove u okolšnim šumama ovoga područja tako, da je tim barbarskim načinom oštećivanja, svaki trošak oko uzgoja šume, oznake puteva i postavljanje namještaja za udobnost upravo beskoristan, to obnalazi sreski poglavar strogu odredbu izdati, da je svako oštećivanje nasada, počinjeno trganjem granja, sjećanje vrhova, oštećivanje planinarskih oznaka i namještaja, loženje vatre u šumi, nošenje ubojitog oružja te pucanje iz istog najstrože zabranjeno, te će se svaki, koji bi se ulovio da ma kakovu štetu ili gore navedeni prekršaj poćini, kazniti, u koliko nije učin teže naravi, koji se kažnjava po kaznenom zakonu, — globom od 100—1000 Dinara, odnosno kaznom zatvora od 1—10 dana!

Lugarsko, lovonadzorno, poljarsko osoblje i redarstvo imaju općine o tom obavjestiti, da vodi strogi nadzor nad čuvanjem gore navedenih naprava i prirodnina, te svakog prekršitelja radi kažnjenja ovom poglavaru predvede, odnosno prijavi radi kaznenog postupanja.

Umrli u župi Samobor od 1—15. XI.

Julika Frkin r. Vlahović, selj. 40 g. Domaslovac — Alojs Lešković, postolar. 51 g. Samobor. — Franjica Majcenović, dijete 6 mjes. Domaslovac; — Mijo Penić, 43 g. Klokcčevac. — Fanika Ule, 7 mjes. Samobor.

PROSVJETA.

Knjževno društvo sv. Jeronima

u Zagrebu izdaje ljetos medju redovitim izdanjima pet knjiga i to: 1) „Danicu“ kalendar; 2) „Isus Krist“ od Dr. R. Vitera; 3) „Dalmatinke“ pripovijesti od Luje Plepela; 4) „Elektrika na selu“ od Slavoljuba Kiranera; 5) „Guake, patke i pure“ od Vinka Beka.

Svih 5 knjiga stoji za članove 20 Din. a za nečlanove 40 Dinara.

Osim redovitih izdanja izašla su i ova izvanredna: 1) „Vitez Božji“ pripovijest iz života sv. Franje od dr. Izidora Kršnjavija; 2) „Svjetlo svijeta“, pripovijesti za mladež od Milutina Majera i 3) „Gospa Remetska“ od Leopolda Rusana.

Ova tri izvanredna izdanja stoje za članove 24 Dinara, za nečlanove 48 Dinara.

Redovita i izvanredna izdanja (8 knjiga) dobiju članovi za 40 Dinara, a nečlanovi za 80 Dinara.

Koji članovi hoće imati knjige moraju se prijaviti kod župnog ureda i platiti unapred. Upozoruju se članovi, ako neuzmu barem kalendar Danicu, da se ne smatraju više članovima društva. Danica stoji za članove 6 Dinara.

Primaju se i novi članovi, koji plaćaju 7 Dinara uplatine i stiču pravo dobiti doživotno društvena izdanja uz pol. cijene.

Župni ured u Samoboru.

Priposlano.

Gospodinu

Mr. M. Klešiću, s.
u Samoboru

Na Vaše »Priposlano« u listu »Samoborac« od 25. listopada 1925. upravljeno na mene, čast mi je ogovoriti:

Gospodine Klešiću! Vas već tri godine u zagrebačkim novinama i u uličnim letcima napadaju, da ste kao načelnik trgovišnog magistrata Samobora propusio pravodobno poskrbiti se da podnesete sudu tužbu protiv uzurpatora posjeda općinske Šikave i da ste ovim svojim nehajem prouzročili općini »Milijon« štete.

Na ove mnogobrojne napadaje niste obnašli za shodno, da se tečajem cijelih triju godina bar i čim opravdate. Ali konačno, kad ste se našli još u jačem škripcu, pokazali ste ipak prstom na mene. To si od poštenog čovjeka, kojemu je stanje sa Šikavom posve dobro poznato, nisam nikada pomislio iako sam znao, da su se svi načelnici — osim sadanjega — uvijek javno, što više i u mojoj prisutnosti hvalisali, da su oni isposlovali ono što se mojim radom i stanjem u korist općine uspjelo. U protivnom bio sam uvijek ja krivac.

Ja sam Vas na ovu Vašu običajnu pogriješku upozorio u mom ispravku samo time, da ste došli na štetu svoju i još više na štetu općine u »protuslovlje« sa svojim iskazima kod suda i nisam Vas i čim napao. A Vi ste nakon toga još jače i otvorenije protiv mene istupio.

Preko našeg zajedničkog prijatelja stavio sam Vam vrlo ozbiljne, sa dokazima potkrijepljene uvjete prema kojima ste mogli ovu svoju pogriješku časno ispraviti u korist Vašu, a napose u naročitu korist općine Samobor. Vi ste to, kao što sam i predviđao — odbili.

Nakon toga, ja sam posve slobodan i perem si ruke poput Pilata, te neću da Vasom krivnjom odgovaram za eventualno vrlo štetne posljedice.

U svojem: »Priposlano« napisali ste pod 2) ovo:

»Gospodin P. Cesar ponovno mi izjavio, da su seljaci provalili 1. travnja 1919. u Šikavu. Gospodina Cesara poznajem kao poštena čovjeka i u njegovu izjavu vjerujem tim više, što su istodobno seljaci zaposjeli i njegovo zemljište.«

Na to Vam odgovaram:

Vi dakle ovu svoju tvrdnju osnivate samo na privatnoj pripovjedki g. Cesara.

Nije istina, da Vam je g. Cesar i jedanput a kamoli ponovno izjavio, da su seljaci provalili već 1. travnja 1919. u Šikavu, jer je g. Cesar — što osobito naglasujem — kao pošten čovjek, protiv seljaka podnio tužbu kr. kot. sudu dne 30. svibnja 1919. pod br. 3079 gr. u kojoj je izričito ustvrdio, da su tuženi početkom mjeseca svibnja 1919. našterali blago u njegovu Šikavu.

I na temelju ove njegove tvrdnje u njegovoj tužbi i na temelju pruženih po njem parničkih dokaza — g. Cesar uspio je sa parnicom radi smetanja posjeda.

Kad bi po Vama nabačena tvrdnja g. Cesara stajala i kad bi g. Cesar kod ovakove tvrdnje za Vašu volju ustrajao, onda bi po njemu tuženi seljaci na osnovu tih po samom g. Cesaru priznatih »neknadno pridošanih dokaza« mogli zatražiti obnovu parnice u kojoj bi stvarno dokazali, da je g. Cesar sa svojom tužbom zakasnio odnosno da je za njegovu tužbu nastupila zakonska zastara.

Medjutim stvar je drukčije naravi i ja mimo Vas zajedno sa g. Cesarom ovo ovdje i gdje ustanovljujem, da su seljaci provalili u Šikavu privanika početkom mjeseca svibnja 1919., ali pokraj toga Vas i g. Cesara kao i sve druge upozorujem na činjenicu, da su seljaci u općinski dio Šikave najkasnije provalili, jer su o početku rekli, da je taj dio vlasnost općine Samobor odnosno njezinih s njim jednaki žitelja (nisi li su kod toga kmetove) i da oni sa sebe izvjeraju samo ostale dijelove Šikave, koji

su dopinani bivšim vlastelinima od kojih su je pojedinci prekupili. Sveudilj su isticali međusobnu jednakost žitelja Samobora sa žiteljima svojih sela.

Tom prilikom također svakoga naročito upozorujem, da je cijela Šikava od preko 100 rala bila prije prevedene segregacije upisana u gruntovnici i u poreznom katastru na općinu Samobor kao jedinu samovlasnicu. Drugačije je bilo u urbarskim tabelama.

O tome progovorio ću drugom prilikom, jer sam općinu kao njezin bilježnik za puk. g. Webera kr. sudbenog vijećnika u m. zastupao u segregacionalnoj parnici kod urbarskog suda u više rasprava, te je općina trgovišta Samobora, koja je bila već u gotovom nacrtu bačena sa svojim dijelom do sela Domaslovca, prosječnim željezničkom prugom, mojim energičnim istupom, kao što svjedoče uređovna akta, uspjela, da joj se taj dio zamjenio sa onim uz svetonedeljsku cestu.

Dakle sa g. Cesarom — obzirom na njegovu sudu podnesenu tužbu, ustauvio sam suglasno, da su seljaci provalili u Šikavu privanika tek početkom mjeseca svibnja 1919., a prema obrazloženom u općinski dio Šikave tek kasnije.

Prema tome posve se ruši izmišljena tvrdnja g. Klešića, da je to bilo za sve istodobno baš 1. travnja 1919.

Jelde g. Klešiću i Vi ste pred očima nas sviju stavili krivu premisu samo radi toga, da dodjete do krivoga logičnoga zaključka. E! razumijete se vi tako dok drugi šute.

Zatim ste pod 3) u svojem priposlano napisali ovo:

»Kada su seljaci provalili u Šikavu bio je g. Čop upravitelem općine. Pitam g. Čopa što je onda učinio, da zapreči daljne provlačenje u općinsko dobro.«

Na to Vam odgovaram:

Pismenim uređovnim podneskom trgovišnoga poglavarstva u Samoboru, protokoliranim u urudžbenom zapisniku dne 3. svibnja 1919. pod br. 1579 zamolio sam kr. kot. oblast u Samoboru, da prema § u 46 toč 5. zakona od 5. veljače 1886. o ustroju županija i kotara, zaštiti posjednike Šikave protiv uzurpacija po nepovlaštenim žiteljima.

Nakon toga izdala je kr. kot. oblast u Samoboru vrlo brzo, dne 7. svibnja 1919. pod br. 2410 nalog oružničkoj postaji u Samoboru, da shodno uređuje i ova je postaja dne 15. svibnja 1919. glasom njezinog izvještaja od istoga dana pod br. 292 uz jaku oružničku asistenciju i uz našega općinskoga izaslanika Kerra savjesno uređovala, te je uslijed istupa seljaka došlo i do uporabe oružja.

Tom prilikom ziptenjenu i u dvorište naše općine dotjeranu marvu povratili su gg. kr. kot. predstojnik Špun-Štrijčić i pristav Šmid, na koje se kao svjedoke također pošteni ljudi naročito pozivjem. Jer su seljaci — vlasnici marve izjavili, da nisu pasli na općinskoj Šikavi.

Onoga dana tj. 15. svibnja 1919. kako tvrdite i sami bili ste općinskim upravitelem, kojim ste dne 9. svibnja 1919. pod članom IX. sjedničkog zapisnika velikim pompom izabrani (o čemu drugi pu.) te ste tom prilikom stajali po strani kod rigola pločnika pred magistratskom zgradom i šutili kao zaliven. Posve naravno, jer se kao izabrani opć. upravitelem niste usudili istupiti protiv seljaka. To ste valjda prepustali meni kao bilježniku.

Ja nisam napušteni općinski upravitelem tom sam Vas zgodom značajno posmatrao i u duhu Vam dao poruku »Ded deljo, općinski odbornici i izabrani upravitelem istupi sada kad sam Ti svojim nastojanjem ovamo doveo uzurpatore i njihovu marvu iz Šikave privanika Tvoga uređovnoga područja«.

Kako svi, tako i Vi nakon toga morate da vidite da sam ja od 3. do 15. svibnja 1919. sve učinio što sam uopće mogao, a poslije toga bila je Vaša dužnost, da podnesete sudu tužbu radi smetanja posjeda, ako su seljaci započeli bili u općinskom dijelu Šikave, kako ju uspje-

šno nakou 15. dana tj. 30. svibnja 1919. podnio Vaš sudrug opć. odbornik g. Cesar. Zašto niste Vi uporedo koracali sa korakom svoga suodbornika g. Cesara?

Ja predpostavjam, da se u poslove opć. odbornika i glavaru općine razumijete upravo toliko, koliko i on i da ste se za općinsko dobro morali znati poskrbiti jednako kao i on za svoje privatno dobro.

Time sam Vam podjedno odgovorio i na točku 4) u kojoj ste napisali ovo: »Kada je prvobitno po oružnicima bilo dotjerano iz Šikave na općinu bio je upravitelem g. Čop. Pitam g. Čopa, koje korake je onda učinio, da zaštiti općinsko dobro.«

Kod toga osim prednjega ja još dodajem, da ste Vi g. Klešiću, kao tadašnji opć. odbornik izabran za upravitelem 9. svibnja 1919., a službu nastupili dne 15. svibnja 1919. kad je blago dotjerano i kad ja više nisam bio upravitelem općine.

U točki 5.) napisali ste ovo:

Kad sam 15. V. 1919. nastupio kao novoizabrani upravitelem općine bila je dužnost g. Čopa da me o stvari Šikave točno informira i upozori na korake, koji bi se u tom pogledu morali učiniti. Bilježnik je politički činovnik općine i referent načelnika, te je dužan takove stvari voditi u evidenciji i načelnika na to upozoriti, ZATO GA OPĆINA I PLAĆA.

Svega toga g. Čop nije učinio, a danas hoće, da za svoje propuste baci krivnju na mene.

Na to Vam odgovaram:

Dakle Vi ste g. Klešiću, kao izabrani glavar općine i kao prijašnji opć. odbornik imali u svojoj općinskoj uređovnici provodjati letargično spavanje, a bilježnik Vas je imao za svoju plaću da »budij«.

Ovako nepromišljeno i za Vas ponizujuće niste mi baš morali silom otvarati usta da Vam, kao 23-godišnji samoborski bilježnik trogodišnji upravitelem i šestgodišnji ustavni načelnik ovoga trgovišta, moram tek u nekoliko prišapnuti, da me je općina, kao bilježnika plaćala za obavljanje unutarnjih općinskih i državnih posala, a kao načelnika i upravitelem za obavu vanjskoga gospodarstva, ni pošto pak zato, da kao bilježnik budem Vaš sluga, učitelj, sjevernica na morskoj pučini i kalendar na kopnu, te da se zajedno s Vama kao Vaš pilot, poput vazduhoplovne (zračne) eskadrole popnem nad Šikavu, izvan dohvata seljaka i da Vam odanle u Vašem u dobnom sjedalu sa dalekozorom zapisnički ustanovim odnosno referiram, što su sve i koji seljaci zaposjeli u Šikavi.

Ja sam u vrijeme po Vama naznačeno bio bilježnik. Vi ste bili upravitelem općine, a g. Soštarića ste imali za pripomoć u vanjskom gospodarstvu. K tome ste mi još iz resora moga mjesnoga redarsiva oduzeli za vanjske gospodarske poslove nadstražara Tunkovića.

Prema svemu tomu bio je Vaš posao u općini — nevidljiv!

Valjda mi kao devetgodišnjem glavaru ove općine neće ustvrditi, da ste bili samo radi nenadoknadive reprezentacije.

Bahato ističete, da me općina, kao Vašega referenta i plaćala!

U ono vrijeme pod Vašim upravitelemstvom, kad su živežne namirnice bile najskuplje, hranila me općina po Vašoj želji rudarskom »Gladi«, jer sam kao stariji i iskusniji općinski bilježnik sa četiri stručna ispita kao prvi i jedini referent uglednog trgovišnog načelnika kojega kralj Bela IV. u svojoj donaciji općini Samoboru od godine 1252. nazivlje »Majorvile« poput londonskog gradskog lord-majora — imao samo 320 kruna mjesecne plaće, dok su p sari kod suda i oblasti imali 1200 K.

Prija Vas bio sam općinski upravitelem 6 mjeseci besplatno, te se nastupom Vaše službe, u kojoj sam Vas počastvao kao uređskog magistrata nisam usudio moliti naknadno nagradu za vršenje upravitelemke službe, jer bi inače bile odmah po Vama protiv mene upućena uobičajene »tajne« sjedne zastupstva. U ono Vaše doba živio sam od moje privatne imovine.

Dakle tako ste me plaćali i pokraj svega toga hoćete još, da za onu plaću odgovaram sa Vaš nehaj u stvari Šikave.

Kad ste u parnici Partiš dne 29. kolovoza 1919. kod suda kao svjedok izjavio, da Vam je cijelo stanje šikave poznato kao lovača (dakle ne kao načelniku) i kad ja u to doba nisam bio Vaš lovonadziratelj, već bilježnik kad ste već prije bili opć. odbornik i kad ste kao takav sa danom nastupa Vaše upraviteljske službe dne 15. svibnja 1919. bili prisutan kod dojeranja zapijenjene marve, onda ste morali Vi kao opć. odbornik i podjedno izabrani poglavar općine, a ne ja kao bilježnik — uredovati.

Odmah nakon toga dne 19. svibnja 1919. pod brojem 1855. protokoliranim u urudžbenom zapisniku, prijavio Vam je pismeno još i općinski redarstveni povjerenik Kern i to na moj nalog, kako je bilo sa zapijenjenom marvom u šikavi tri dana prije t. j. 15. svibnja 1919.

Na to niste ništa učinio. Zar sam Vas i nakon toga kao bilježnik morao informirati?

Odmah zatim toga, u sjednici trgovašnog zastupstva održanog 24. svibnja 1919. pod članom X. sjedničkoj zapisnika, interpelirao Vas je opć. odbornik g. Stjepan Kocijanić o stvari šikave i općinsko je zastupstvo nakon Vašega obrazloženja, jednoglasno zaključilo, da Vi kao upravitelj općine uz podjedno zabrane odbornike gg: Šimca, Kovačića i Šošarića podjete deputacijom g. banu i da od njega zamožite zaštitu za uzdržanje općinskog posjeda na šikavi.

Ni nato niste a ma ništa učinili. Zar sam Vas i nakon toga kao tobožnji Vaš bilježnik imao informirati?

U toj sjednici, kao općinski bilježnik i kao čovjek u kojem je kao i kod Vas razvijena pravna svijest, rekao sam Vam da ipak što prije podnesete tužbu radi smetanja posjeda, jer da će inače zakasnuti, ako su seljaci doista provalili u šikavu.

Dva puta nakon toga upozorio sam Vas na to u Vašoj uredovnici, a Vi ste se na mene po Vašem običaju okosnuli kao na kakovog pandura sa jezikom riječima: »Ne, ja sam već sve uredio sa kotarskom oblasću«

Ja bi ipak rado znao zašto Vi niste htjeli tužbu radi smetanja posjeda podnijeti niti onda kad je marva mojim nastojanjem iz šikave u Samobor pred Vas dojerana, niti onda kad Vam je redarstveni povjerenik Kern podnio pismenu prijavu, a niti onda, kad Vas je odbornik Kocijanić interpelirao, te konačno niti onda kad Vas je Vaš suodbornik i podjedni pomoćnik vanjskoga opć. gospodarstva sadanji načelnik g. Milan Šošarić tri puta nato usmeno upozorio i konačno niti onda, kad sam Vas ja kao bilježnik u kojega ste morao imati kod takovih stvari osobito pouzdanje, također dva puta tojano upozorio, već ste tek nakon svega toga t. j. nakon tri i pol mjeseci, naime dne 29. kolovoza 1919. izdali g. Dru. Horvatu punomoć da tužbu podnese, što je on odmah drugo dan 30. kolovoza 1919. i učinio.

Prema tomu nema mi g. Dr. Horvat po glavnom stavku Vašega »Prisposilno« niti posebno odgovarati.

No, da Vam ne ostanem dužan odgovor i na točku 6.) u kojoj ste napisali: »Gospodin Čop, kao i maleni g. — ničim ne dokazuju, da seljaci na 15. svibnja 1919. nisu već bili u posjedu šikave, — odgovaram konačno, da ste i sam u svojoj tužbi, koju ste u ime općine podnijeli 30. kolovoza 1919. pod br. 5186. gr. izričito ustvrdili, da su seljaci navali u posjed šikave tek mjeseca lipnja i srpnja 1919. Dakle samo prema toj Vašoj vlastitoj tvrdnji nisu mogli biti u posjedu dne 15. svibnja 1919., a nisu toga dana mogli biti u posjedu ni glasom tužbe g. Cesara, koji je u njoj ustvrdio, da su navale uslijedile početkom mjeseca svibnja 1915.

Nisu toga dana mogli biti u posjedu ni de lakto ni de jure, jer se — ako Vi i Vaši sadanji pravni referenti hoćete da znate — nestiče posjed 15. dnevnim nasitnim nastajem na tuđe dobro

U Samoboru, 26. listopada 1925.

Josip Čop
općinski bilježnik.

Poglavarstvo slob. i kr. pov. trgovišta Samobora.

Br. 3935. 1925. Samobor, 11. XI. 1925.

Oglas.

Naplata poreza od tjelesnih radnika.

Pozivom na uputu objavljenu u »Narodnim novinama« od 1. kolovoza 1925. br. 175. kao i u »Narodnim novinama« od 17. kolovoza 1925. br. 123. nadopunjenu o razrezu i naplati poreza od tjelesnih radnika, ovim se prema naredbi kr. financijskog ravnateljstva u Zagrebu od 8. kolovoza t. g. br. 28.395. II. a. o. pozivaju se svi radnici preduzimačkih i gradjevinskih preduzeća i radnja kao n. pr. zidari, paliri, tesari i njima slični, koji rade na akord (akordanti), budući da se smatraju samostalnim poslodavcima, te su kao takvi dužni plaćati tacivarinu III. razreda da podnesu ovom poglavarstvu do konca ov. mj. valovnicu o svojem dohotku. Ovi su akordanti obvezani za svoje radnike plaćati radnički porez u smislu točke 6. navedenog Uputstva. Napokon su obvezani poduzetnici (preduzimači) odnosno poduzetci i radnje ovom poglavarstvu pružiti do konca ov. mj. sve podatke za one osobe, kojima su posao dali u akord.

Ujedno se pozivaju tjelesni radnici koji obavljaju posao samostalno ili nezavisno od poslodavaca kao što su sva kućna služinčad, testeraši, ulični prodavaoci raznih potreba i namirnica, i tome slični da predlože potpisanom poglavarstvu poresku prijavu (valovnicu) o svojoj zaradi do konca ov. mj.

Nadalje se pozivaju poslodavci raznih radnja i poduzeća kao: trgovačkih, gradjevinskih, industrijskih, tvorničkih, željezničkih, parobrodarskih, svratštarskih, gostiončarskih, zatim maloobrtnički i detaljisti da isto do konca ov. mj. podnesu ovom poglavarstvu i duplo sastavljeni spisak prema obrascu 6. Uputstva i isti točno ispune te koncem svakog mjeseca ovom poglavarstvu predadu sa odgovarajućom sumom poreza i opć. nameta.

Napominje, da svaki poslodavac pri zaposlenju tjelesnih radnika jamči za isplatu njihovog poreza za sve vrijeme rada kod njega. Gdje radnik nije podmirio ovaj porez do dana stupanja u posao, dužan je poslodavac da to u prijavi napomene.

Poslodavci koji propuste prijaviti svoje radnike radi oporezovanja ili inače nekorektno postupaju, imat će platiti sav odgovarajući raspis poreza s pripadcima.

Za prijave po obrascu 6 Uputstva i za specijalne radničke knjižice imadu se pobrinuti sami poslodavci. Nu ovo poglavarstvo nabavilo je radi olakšanja porezovnicima te prijave i knjižice pa se mogu dobiti.

Oprost od poreza uživaju tjelesni radnici, koji nisu navršili 18 godina života, kao i oni koji su navršili 65 godina života, i oni, kojima kojima zarada iznosi manje od 5000 Dinara godišnje (sve što prima u gotovom novcu i u naturi osim nagrade za prekovremeni rad, koji se vrši preko utvrdjenog broja satova, za redovni dnevni ili noćni rad), te sezonski poljoprivredni radnici bez obzira na veličinu zarade. Ali za uživanje ovog oprosta imadu poslodavci za svaki slučaj pridonjeti dokaze.

Prema tome imadu svi tjelesni radnici (isključivši one, koji zaradu primaju od države), bez obzira na prirodu posla, da od svoje zarade, koju primaju od privatnih lica i ustanova, dakle i oni koji rade kod samoupravnih tijela, počam od 1. travnja 1925. plate od svakih 100 Dinara zarade u ime:

a) neposrednog poreza i prireza	2 — 1/2%
b) invalidskog poreza	0.50 %
c) vojno komorskog prireza	0.20 %
d) vanrednog prireza	0.60 %
e) općinskog nameta	0.50 %
Ukupno	3.80 %

Načelnik: **M. Šošarić v. r.** Bilježnik II.: **S. Kompere v. r.**

Dobrovoljna dražba.

Dne 6. XII. u 2 sata po podne prodat će se na licu mjesta parcelarno šuma zvana Dubrava, Draga i Jelenski Vratnik u Ludviču, vlasnost g. Marka Bahovca.

Oglas.

Preporučam se cij. damama za izradbu kostima, mantla, oprava, dječjih oprava i t.d. po najnovijem kroju uz **umjerene cijene.**

Sa veleštovanem

Olga Štengl

Obrtnička ul. 12.

Drveni kotac

(svinjac) prodaje se jeftino, — Upitati i pogledati Gajeva ulica broj 19. (kuća gdje je bila financ. straža).

Stajicu za koniće

prodajem, imade 6 predjela sa dvostrukim podovima i pletivom od žice za 100 Dinara — Upitati u upravi.

Javna zahvala.

Svim prijateljima, znancima i rođacim, koji su nezaboravnog mog supruge

VJEKOSLAVA LEŠKOVIĆA

do hladna groba sprovedi, vijencem mu odar okitili a meni svoju sućut izrazili, budi ovime izražena moja najusrdnija. Napose budi hvala g. Viktoru Štembergeru i gđji. Mariji Dumić koji su mi prigodom teškog udara priskočili u pomoć.

Tugujuća supruga i rodbina.

Objava.

Častim se ovime javiti cijenjenom građanstvu trgovišta Samobora, da sam moju

KRZNARSKU RADIONICU

preselio iz Gornjeg Kraja 28 u **Perkeveću ulicu.**

Istu radnju sam moderno uredio tako da ću moći cijenjenim mušterijama prema današnjim novitetima zasjecajućih u krznarsku struku u svakom pogledu udovoljiti.

Izradjujem sve vrsti **ženskih krznenih ogrtača, boa, mačeva, stola** it.d. it.d.

Preporučam se cij. građanstvu sa štovanjem
Josip Lalić, krznar